

кий-5» ва «УзРОС-7-13» серҳосил навлар анчагини кўпроқ майдонларда етиштирилди. Бу навларнинг шилиши бевосита комбайн билан ўриб олинга ўнғай. Шолжа қорлар 3100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 6 центнердан ҳосил қутариш мажбуриятини олдилар.

Бахоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОНДА

чи И. К. Гужрал ва бошқа расмий кишилар қатнашди.

Ўзбекистон Республикасининг таъши ишлар министри ва унга ёрдамчи бўлган кишилар республика халқ ҳушдорлиги йўғуларни, выставанинг Тошкент метрополитенини қўздан кечирди. Ўзбекистон пойтахтининг ёқ қатта сазовор жойлари билан танишди.

А. Б. Важапай Самарқанд қабри, тарих ва архитектура ёдгорликларини, шаҳарларини аниқ қўришди раҳбарини қўздан кечирди.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

● БОКУ. (ТАСС мухбири). Юристарнинг Бокуда ўтказилган халқаро уюштуруш ишлари бўлимида бағишланди. Урашув қатнашчилари Никрагуадаги воқеалар ҳусусида баёнот қабул қилдилар. Улар бу баёнотда Сомоса диктаторлик режими демократия ва социал адолатга қарши қаратилган кескин репрессияларнинг қатъий қораланди. Баёнотда Сомоса қонли диктатурасига ёрдам ва мадад берётган АҚШ ҳукумори доираларининг сиёсати қатъий тавсия тугдириб қилинди.

Урашув қатнашчилари жаҳон жамоатчилигига мурожаат қилиб, Никрагуа халқининг ҳаққоний ишнини ҳимоя қилишга чақирдилар.

● ПЛАНЕТАДАГИ ўрмонзорларнинг турдан бир қисмининг мамлакатимизда жойлашган. Совет кишилари ўрмонларини муҳофаза этиш, тиклаш ва улардан оқилона фойдаланишга катта эътибор бермоқдалар. Ҳар йили неча юз миллион кубометр ёғоч-тахта тайёрланадиган бўларди. Булардан халқ ҳужалигининг ҳамма соҳаларида фойдаланилмоқда.

Яқинда Москвада бўлиб ўтган таънабли мажлис ўрмон ҳодимлари кунига бағишланди.

Мажлисда целлюлоза-қоғоз саноати министри И. И. Галашинов доклад қилди. У ўрмон бойликлари кўпайтириш соҳасида эришилган муваффақиятлар ҳақида ва халқ ҳужалиги маънавияти йўлида фойдаланиш лозим бўлган резервлар тўғрисида гапирди.

(ТАСС).

ЕЛЕНА НИКОЛАЕВНА ГОГОЛЕВА бундан олтиш йил муқаддам 1918 йил сентябрийда Москвадаги Майна театрида трагедияда ишга қўйилган эди. Шу давр ичиде у ашхуш театр сахнасида юзга яқин роль ўйнади. Шекспир ва Шиллер, Островский ва Гоголь, Грибоедов ва Тренев асарларининг қаҳрамонлари, совет хотин-қизларининг образларини яратди. СССР халқ артисти Е. Н. Гоголева яқинда театр коллективин билан бирга олтиш йиллик маъмузини бошлади.

В. Соболев фотоси. ТАСС фотокорреспонденти.

— Урушда қўрғанларимни ҳозир эсласам, — дейди разведкани Олимжон Орипов, — юрагим ортига тотиб кетади, вужудимга титроқ киради. У вақтларда рўй берган воқеалар, балки одатдаги иш бўлиб туюлганди... 1943 йилининг май ойи охирида, Воронеж фронтининг 206 ўқини дивизиони Воронеж, Старий Оскол, Белгород шаҳарларини фашист босқинчиларидан озод қилди. Харков областининг Ахтирка шаҳарчасига келиб тушди. Ахтирка катта йўллар тўташган жой: 60 метрлик кенг магистрал кўчадан Полтава, Симферополь, Сума, Харков, Киев томонларга қараб тўғри кетган йўллар кетди. Дўшман бу жойда оғир талофатлар кўриб, саросиматга тушиб, тартибсиз ортига қўйди. Унинг эндиги ҳаракат йўналишларини, мудофаа пунктларини аниқ билиш зарур. Шу мақсадда беш кишидан иборат разведка гуруҳи ишга тушди. Алексей Никитин, Мария Комарова, Вахрушев, Василий Морозов ва мен. Фашистларнинг мудофаа линияси ҳали унчалик мустаҳкам бўлмаганлиги бизга анча қўлайлик тугдириди.

Разведка борадиган ерларимиз иккинчи километр масофадан Маляя ва Великая Писаревка қишлоқларини эди. Разведка гуруҳимиз комсомоллардан тўзилган. Қўрқув нималигини билмайдиган, олов қалби ёшлар. Одатда разведканилар орасида қишлоқ ҳам бўларди. Мария Комарова аслида беларус бўлиб ишларди. Ёшнинг ҳавфли, лекин шарафли ишларини ўзига маъқул кўриб, саросиматга келиб қўйилди. Мария ширмон юз, миқтидан келган ажойиб табиатли, шаддоқ, жасур қиз эди. У Воронеж шаҳридан эди. Унинг Никитиндан тап тортмай дағал айтдики, сўзлари, аломат қилишлари барчаимизни қўйил қолдирилди.

Кечаси йўлга тушдик. Кичик бир ўрмондан юриб, Маляя Писаревка билан Великая Писаревка ўртасидаги қатта тош йўлга чиқдик. Ариқлар ичидан юриб, тунда соат иккилар чамаси Маляя Писаревкага етиб келдик. Қишлоқ қоп-қоронғу. Ҳаммаёқ жим-жит. Иккинчи уйдан ўтган, бир-биримиз билан ширинлашиб гаплашдик. Шу пайт биз томонга қараб автоматдан ўқ отилди, лекин дўшман шарафини сезибди. Келган йўлимизга шу заҳоти охиригил билан тез қайдик. Қишлоқда фашистлар борлигини

билдик. У ердан қўзғалиб, ярим соатча йўл юриб, Великая Писаревка қишлоқига чекинасига етиб келдик. Бу қишлоқда ҳам жим-житлик. Учинчи атрафни кузатиб турдик. Морозов ва мен ёш шаклидаги қишлоқ ораб ўтдик. Тахминан 25 тақриб хонадонни кўздан кечирдик. Ҳаммасида сўқнат. Қайтиб келиб ўртоқларимиз билан биргаликда уйланинг томоғаси орқали юра бошладик. Иккинчи қаватли оқланган

портлаб кетибди. Буни қишлоқ аҳолисида кўриб ўқиб қолган қишлоқдаги кишиларга хабар бердик. Биз ўзимизни партизаниларга, деб таништирдик. У қўқ оҳиста Никитин билан кўриб қўйиб, сўзларини тош оғди. Томорикларда полиз экилган, мелали дарахлар кўп экан. Ҳаммаёқ қўқ-қўқ, ариқлардан сувлар оқиб турибди. Қўш чаралаб чиқди. Бирок қишлоқ ҳужалиган, кўчи кетган ҳолидан беш-баттар. Молхоналар бўм-бўш. Кечаси унчалик биланмаган экан. Кун ёришган, бутун фойеа даҳшатини кўрдик. Фашистлар уйлаларга бостириб кўриб, эгаларини аўрлаб олиб қириб, оёқ-қўлларини бир-бирларига боғлаб, устиларини бензин қўйиб ёндириб қўйиб қўйибди. Қўш бўйлаб аёл, кампир, болаларнинг мурдалари тўлиб ётарди. Наҳадар муҳаббатлар.

Ишон боласининг шунчалик ҳўрланганини, фашист газалларининг бундай даҳшатли қилмишини кўриб, ўшанда газаларнинг чеки йўқ эди. Қўққ ёнида солдат ётибди, ундан сал нарида бир туяқ от орқа оёғини кўтарганча бизга қараб термўлиб, кўзларидан дўла-наде-дўладек ёш тўқар эди. Дўшманга қараб, оғди от илғилати, дедим. Баримиз бир зум тўхтаб қолдик. Ростанам бечора от яригиндан ўқиб ёрилаган экан. Қўш оёғидан силқиб турибди. Жонивор бизга ёл

воргандай, бирон ёрдам кўтарадиган бўлдимки ёки доимо бирга бўлган қадрдон сувориси қонига беланган ёшгина разведкани солдатининг ҳолига ачиндик. Одам бўлиб жанг майдонларида йўллаб юриб, отнинг кўз ёши қилганини эди кўганим. От йигитининг йўлдоши, қаноти, деган доно гапларини кўп эшитганман. Назаримда, от ҳам ўзини одам болаёсига яқин тутар экан. Хароб бўлган,

хонавайрон қилинган Великая Писаревка украин қишлоқидан бештага газаларини тошиб, ҳарикон ичиде қириб қўйибди. Ёш болалар, кампир-қоллар, ниҳоят охириги фойеа — қишлоқ ўзидикин разведкани солдат йигити ва кўздан дўз-дўз ёш тўқиб турган отнинг маънос боқини қайрилиб термўлиш кўз ўнгимдан сир-белмади. Кеч тушди. Қоронғида ўрмон орабди 5—6 километр йўл юриб, Маляя Писаревканинг орқа томонига ўтдик. 27 май кунин эди. Тонг. Атрафни туман босган, соат беш-олтилар чамаси. Катта йўл ёқасида нафасини ростлаб, яшнингиз ётмишди. Қўшнинг ўртасидан немис тилида ўзича хиргойи қилиб бир киши шаҳдам қадам ташлаб келаттир. Бир-биримизга маъноли қараб қўйдик. Ҳозирландик. У бизни сезмади. 4—5 метр биздан нари ўтиши биланок масахатга кўра. Алексей Никитин даст ўрнидан туриб, чадастлик билан телотрейканини қалғи гитлерчининг бошига иргитди. Баримиз унга ташлаб дарах ораб, қўшнинг оёғини оғди олиб юридик. У фашист офицери майор бўлиб, мудофаа линиясидан дивизия штабига четаётган экан. Энди у майор бўлиб эмас, «Тил» бўлиб, бизнинг штаб

Янгийўл районидеги Калинин номи колхоз маккажўхориқорлари бу йил баракали дон ҳосили етиштириб план ва мажбуриятларини бажардилар. Давлатга планда белгиланганидан анча кўп маккажўхори дони топшириди. Суратда: маккажўхори донини қуритиш пайти.

Р. Галиев фотоси.

ДУНЁ ОВОЗИ ЧЕМ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

РЕАКЦИЯНИНГ РЕЖАЛАРИ БАРБОД ЭТИЛСИН

ДАМАШҚ. (ТАСС). Фаластин Миллий Кенгашининг раиси Халид Ал-Фахум бу ерда ўтказилган митингга нутқ сўзлаб, қўйлагиларни айтди. Имперализм ва реаксия кучлари Ливан консерваторларига таяниб, Ливан давлатини йўқ қилиш ва Фаластин қаршилиқ ҳаракатини тугатиш учун мамлакатда диний адоватни авж олдиришга интиломоқдалар. Уларнинг иттифоқлари фаолияти арабларнинг сафларини пароканда қилишга ва Янгийўл Шарқ проблемасини БМТ қарорларини кетлаб ўтиб, таслимчилик руҳида «бар-тариф этиш»ни арабларга тикиштиришга қаратилгандир.

ПОКИСТОННИНГ ЯНГИ ПРЕЗИДЕНТИ

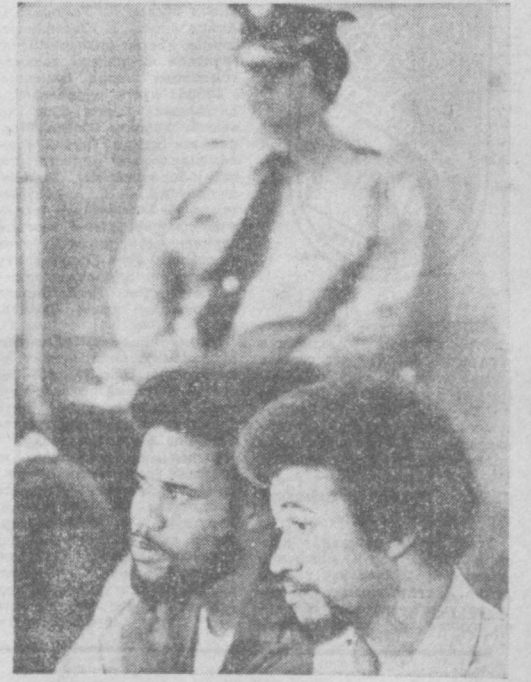
ИСЛОМБОД. Мамлакатнинг бош ҳарбий маъмури генерал-майор Зияул-Ҳақ Покистоннинг янги президенти бўлди. У август ойида ваколат муддати тугаган Фазал Илоҳи Чоудридан давлатимизга қабул қилиб олди. (ТАСС).

СОВЕТ МАДАНИЯТИ ҲАФТАЛИГИ ЁПИЛДИ

ТАМПЕРЕ, 18 сентябрь. (ТАСС — ЎзТАГ махсус мухбири). Бу ердаги «Сампола» концерт залида бўлиб ўтган таънабли йилнинг Финляндиядаги совет маданияти ҳафталигининг ёпилишига бағишланди. Ҳафталикнинг маънавий маъмуриятини билан «Финляндия» жамияти ташкил этди. Фин жамоатчилиги Ўзбекистон республикасининг маданияти ва савияти билан танишиди. Бу республиканинг делегацияси юртимизга катта программа билан келди, деди Финляндия иккинчи маъмурият министри К. Кивисте таънабли мажлисда сўзлаган нутқида. У Финляндиядаги совет маданияти аъёнанинг ҳафталиқларининг аҳамиятини таъкидлаб ўтди. Бу ҳафталиклар, деди министр, маданият оламининг муҳим шакли бўлиб, бир-биримиз билан яхшироқ танишини ёрдам беради, мамлакатларимиз халқларини ўртасидан ишонач ва ҳамжихатликни мустаҳкамлайди. К. Кивисте ишонач билан айтдики, совет маданиятининг Финляндияда поёнига етган ҳафталиги Со

КЕСКИН НОРОЗИЛИК

ПАРИЖ. Франциядаги Корсика департаментининг жамоатчилиги у ерда чет эл легиони жойлаштирилишига қарши кескин норозилик билдирибди. Бу легион Франциянинг собиқ мустамлакаларидаги авантюраларда, миллий озодлик ҳаракатини бостиришда шармандаларча ҳаракат қилиши билан ном чиқарган ёлғамма қўшнилари эди. Кунин кеча иккинчи жаҳон уруши вете

АМЕРИКА амалдорлари негрларнинг гражданини ҳуқуқларини қўқчириш айбонлар билан «Умблтоник» ўн киши шу тариха қанқанда азоб чекмоқда. Суратда: негрларнинг гражданини ҳуқуқларини қўқчириш раҳбари Б. Чейвис (ўнг) суд залида.

АДН — ТАСС фотоси.

сида, социалистик демократиянинг мунтазам ривожланиши борилишида 130 миллион аҳолига эга бўлган Совет қасаба соҳилари катта роль ўйнамоқда. Улар экономика соҳасида демократияни пошчиларнинг амалга ошишини таъминлайдиган, бу жиҳатдан катта

ди. Коммунистик ёшлар союзи ёшларни коммунизм руҳида тарбиялаш, уларни янги жамиятнинг амалга қиришга жалб қилиш, коммунизм лаврида шайланган, ишлайдиган, жамоат ишларини бошқаришда ҳақ томонда етук кишилар аҳолини тайёрлашда партияга ёрдам бе

тив ҳўжалиқлар қишлоқ ҳўжалиқ маъсудларини етиштиришда кўда катта хисса қўймоқдалар. Жумладан, СССРда тайёрланаётган галланнинг 50 процентини, қанла давлатининг 90 процентини пахтанинг қариб 80 процентини, сўт маъсудларининг 50 процентини

Ривожланган социализм шароитида совет жамиятининг сиёсий системаси тўғрисида сўз бора экан, СССР Конституцияси ва унинг 1-бобида меҳнат коллективлари муҳим ўрин берилаганини алоҳида таъкидланган. Жумладан, унинг 8-моддасида бундай деб ёзиб

мустаҳкамлашга қўмаклашадилар, ўз аъзоларини коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялайдилар, уларнинг сиёсий онглигини, маданиятини ва касб малакасини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қиладилар.

Бу модданинг моҳияти шундаки меҳнат коллективлари, ундаги партия, қасаба союзи, комсомол ташкилотларининг ишда жамиятнинг бутун ҳаёти ҳам иқтисодий, ҳам сиёсий ва маънавий томонлари билан алоқадор. Аслида меҳнат коллективни бутун ҳўжалиқ организмизига эмас, айни пайтда сиёсий организмизининг ҳам бошланғич ҳўжайрасидир. Шунга кўра меҳнат коллективни тўғрисидаги модданинг СССР янги Конституциясининг «СССРнинг яқинийи тузуми ва сиёсатининг асослари» бўлимининг «Сиёсий система» деб номланган биринчи бобида қирилади. Меҳнат коллективларининг жамият ва давлат ишларини бошқаришдаги родининг тобора ортиб бориши социалистик демократиянинг ривожланиши ва таъминлаш шартланганлигидан далолат беради.

Ш. АҚРАМОВ, тарих фанлари кандидати, доцент.

АДАБИЁТШУНОС ОЛИМ ЮБИЛЕЙИ

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ Байроқ ордени В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетига таънабли адабиётшунос олим ва педагог республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати, филология фанлари доктори, профессор Матейко Қўшжоннинг 60 йиллик юбилейига бағишланган таънабли кеча бўлиб ўтди.

Кечани ўзбек классик адабиёти кафедрасининг mudри филология фанлари доктори, профессор Г. К. Каримов очиб юбиларини чин орадан табриқлади. Таънабли адабиётшунос олим О. Шарафутдинов юбиларининг ҳаёти ва ижодий фаолиятини тўғрисида доклад қилди.

Ўзбекистон Ленин комсомол мукофоти лауреати, шонор Абдулла Орипов устоз олимга бағишланган шеърларни ўқиди. Ёзувчи ва олимларда Одил Ёқубов, Абдуқодир Ҳайитов, Шуккур Холмиев, Умарали Норматовлар ҳам сўзга чиқиб, юбилар ижоди тўғрисида гапирдилар.

Х. ҚОСИМОВ.

ТАРАҚҚИЁТИ ИҲЛИДА

ҳуқуқ ва имкониятларга эга бўлган, ривожланган социалистик жамият тараққиёти энг муҳим омилларидан бирига айланиб қолган социалистик мусобақанинг асосий ташкилотчиси бўлган энг катта иқтисодий-сиёсий ташкилотлардан биридир.

Жамиятнинг сиёсий системасида Коммунистик ёшлар союзи алоҳида ўрин тутади. Аввало ёшлар союзи иқтисодий-сиёсий ташкилот бўлиб, у Коммунистик партиянинг яқин ёрдамчиси ва резерви ҳисобланади. Шу билан бирга у мамлакатимиздаги барча ёш аҳолини, коммунистнинг актив қурувчиларини коммунистик руҳда тарбияловчи муҳим мактаб ҳамдир.

КПСС Программасида «Коммунистик ёшлар союзининг мустақил жамоат ташкилоти соҳасидаги роли оша

ради. Партия ёшларини совет халқининг коммунизм учун курашида ижодкор, яратувчи кучи деб билади», — дейилган. Ўз сабабда 38 миллион йилит ва қизини бирлаштирган Ленинни Коммунистик ёшлар союзи давлат, ҳўжалиқ, социал-маданий қурилишда бевосита қатнашиб, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда фаол иштирок этмоқда.

Ривожланган социалистик жамият иқтисодий системасида колхоз алоҳида ўрин тутади. Чунки у аввало ишлаб чиқаришни коллектив меҳнат асосида ташкил қилган совет деҳқонларининг ихтиёрий уюшмасидан иборатдир. Шу билан бирга колхозлар миллионларча совет деҳқонларининг оммавий ташкилотидир. Коллек

яқинини колхозлар етиштирмоқда.

Колхознинг ҳуқуқий ҳолатига келганда, у ўз усталига асосан деҳқонларнинг ихтиёрий бирлашуви натижасида ташкил топган оммавий коллектив ҳўжалиқдир. Бинобарин, колхозлар коммунизм моддий-техника базасини яратишда бевосита актив иштирок этувчи ташкилотдир. Ҳууссан колхозлар ривожланган социализм шароитида совет деҳқонларининг коммунизм мактабига айланиб қолди.

Совет матбуоти кооперациялари умумхалқ давлатининг иқтисодий ва социал-вазифаларини амалга оширишда бевосита қатнашаётган оммавий ташкилотлардан биридир.

қўйилган: «Меҳнат коллективлари давлат ва жамоат ишларини муҳофиза қилиш ҳамда ҳал этишда, ишлаб чиқаришни ва социал ривожланишнинг планлаштиришда, кадрлар тайёрлаш ва уларни жой-жойига қўйишда, корхоналар ва муассасаларни бошқариш, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун, шунингдек, социал маданий тадбирларга ва моддий рағбатлантиришга мўлжалланган маблағлардан фойдаланиш масалаларини муҳофиза қилиш ҳамда ҳал этишда қатнашадилар. Меҳнат коллективлари социалистик муассасаларни ривожлантирадиган, янги иш методларини ёйишга, меҳнат янгиловини

